

Терористи захопили об'єкт (самі обирають який). Вони виставлять свої вимоги. Мер міста виходить на переговори. Виникають питання, які мер, наділений своїми повноваженнями, не в змозі виконати. Він поетапно звертається до Прем'єр-міністра та окремих міністрів. А коли виявляється, що в Україні недосконале законодавство, звертається до спікера Верховної Ради. Переговори проходять напружено, проте закінчуються без жертв, завдяки мудрості мера, терпеливості керівників уряду і парламенту.

В процесі проведення ділової гри про зовнішню політику України виникає «газове питання». Призначається новий уряд. Верховна Рада розглядає кандидатуру Міністра закордонних справ. Яка його програма? Як він поведе себе в цій ситуації?

Мета такої ділової гри: пошук розв'язання соціальних проблем. Нове покоління політиків, державних діячів повинно бути гнучкішим, мудрішим, терплячішим, толерантнішим, навчатись вирішувати різні питання у першу чергу, виходячи з інтересів суспільства, держави, а не з корпоративних позицій.

Висновки

Як показали наші дослідження, використання таких форм, методів і прийомів викладання сприяє активізації мислення студентів, пошуку варіантів розв'язання непростих ситуацій і завдань, осмисленню того, що на безпеку життєдіяльності слід дивитись як на необхідну навчальну дисципліну, яка потрібна для захисту життя і здоров'я не лише самих студентів, а й їхнього оточення. Вона навчає мислити з державних позицій, як громадян і патріотів незалежної країни, сприяє розвитку толерантності, мудрості і терпіння при розв'язанні конфліктів, які можуть мати місце у суспільстві та житті студентів.

Література

1. Гончаренко М. С., Коновалова О. О., Васильєва Л. В., Самойлова Н. В., Тимченко Г. М. Безпека життєдіяльності та основи валеології. Навчальний посібник. – Харків: ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2006. – 96 с.
2. Джигирей В. С., Житецький В. Ц. Безпека життєдіяльності
3. Желібо Є. П., Зацарний В. В. Безпека життєдіяльності. Підручник. – К.: «Каравела», 2007. – 288 с.
4. Пістун І. П. Безпека життєдіяльності. – Суми, 2000. – 304 с.

ЗАЛІК 3 ЕЛЕМЕНТАМИ ІГРОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Шевченко Ю.В., Магда В.І. (Полтава)

Останнім часом у практиці викладання хімії ігрові види діяльності, особливо елементи ділової гри набули значного поширення. Хоча серед дидактиків ще й досі немає єдиної думки про те, чи вважати елементи гри методом, чи організаційною формою діяльності, вона поступово завойовує прихильність сучасних вчителів. На це є декілька причин. Елементи гри, змагання допомагають підтримувати інтерес учнів до предмету, що вивчається, спрямовують їхню увагу та мислення в єдине русло. Як наслідок, діти вивчають матеріал не примусово, а за власним бажанням, тому запам'ятовується він на довше і ґрунтовніше.

В умовах індивідуалізації та диференціації сучасної школи ігрова діяльність сприяє виявленню особливих здібностей кожного учня, створює умови для ефективної самостійної роботи та різнорівневого підходу до дітей з різним

рівнем розвитку та запасом знань.

Крім того заняття у формі ділової гри дає змогу кожному учневі спробувати свої сили у даній галузі та самоствердитися як особистість. Подібні форми навчання можна використовувати не лише на звичайних уроках, а й на заняттях гуртків та факультативних курсів.

Як приклад уроку з хімії з елементами ігрової діяльності ми пропонуємо заняття – залік на тему «Поверхневі явища».

Мета: – закріпити і систематизувати знання по темі «Поверхневі явища»;

- розвивати мислення та вміння працювати в команді та індивідуально;
- виховувати кмітливість та винахідливість.

Тип заняття: заняття – залік з елементами ділової гри

Методи і прийоми: демонстрації, словесні.

Обладнання: папір, картки з тестами

Про конкурс та його підготовку

На одному з уроків вчитель повідомляє учнів про те, що оголошується конкурс найталановитіших юних хіміків, які стануть особистими помічниками викладача, що надасть їм не лише якісь обов'язки, а й певні права. В конкурсі повинні взяти участь всі учні.

Конкурс складається з чотирьох турів:

- I. – й відбірковий тур – творче домашнє завдання;
- II. – й тур – коротке тестування;
- III. – й тур – індивідуальні письмові завдання із усним захистом;
- IV. – й тур – творчий конкурс.

На цьому ж занятті задається завдання I – го домашнього конкурсу і визначається термін здачі. За підсумками I – II турів визначаємо 15-20 переможців, з яких формуємо 4 групи по 4 учні і 3 члени журі.

I тур

(домашнє завдання)

Підготувати малюнок чи схему, що зображали б якесь із поверхневих явищ або його наслідки (це можуть бути зображення водоміри чи соломинки на поверхні води, крапля, що звисає з крану, але ще не зірвалась, крапля дощу, різні приклади когезії чи адгезії...)

II тур

(коротке тестування)

Запитання

1. Поверхневі явища пов'язані: 1) з надлишковою поверхневою енергією []; 2) з енергією, що виділяється під час хімічної реакції []; 3) з енергією екзотермічної хімічної реакції [].
2. Всі природні самочинні процеси відбуваються: 1) зі зменшенням вільної енергії []; 2) зі збільшенням вільної поверхневої енергії []; 3) без зміни вільної енергії Гіббса [].
3. Поверхневий натяг залежить від: 1) температури []; 2) природи середовища, що контактують []; 3) тиску насиченої пари над рідиною [].
4. При капілярному опусканні меніск рідини набуває: 1) опуклої форми []; 2) увігнутої форми []; 3) плоскої форми [].
5. Зчеплення однорідних молекул чи атомів всередині однієї фази називається: 1) когезією []; 2) адгезією []; 3) адсорбцією [].
6. Що забезпечує склеювання двох різних речовин: 1) когезія []; 2) адгезія []; 3) адсорбція [].
7. Що забезпечує процеси змочування та розтікання: 1) капілярні

явища []; 2) міжмолекулярна взаємодія []; 3) поверхневий натяг [].

За правильну відповідь на запитання учасник отримує 2 бали, за неточно - 2 бал.

III тур

(письмовий конкурс з усним захистом)

Кожній із чотирьох команд дається завдання, в обговоренні приймають участь всі учасники команди. Найкраща версія записується в зошит. Звітується один учень (за вибором команди).

Завдання

1) Уявіть, що перед вами на парті розлили ртуть (насправді, цього робити не можна – ртуть дуже отруйна) і вона розкотилася на маленькі кульки. Які з поверхневих явищ при цьому спостерігаються? Розповісти все, що знаєте про них.

2) Ми надули мильну бульбашку, вона упала на листок паперу.

Які з поверхневих явищ при цьому спостерігаються, розповісти все, що знаєте про них.

3) На листок капусти покапали водою, вода кульками розкотилася по листку, ніби ртуть. Які з поверхневих явищ при цьому спостерігаються, розповісти все, що знаєте про них.

4) У відкритій посудині налита вода, в посудину опущений капіляр, вода піднялася по капіляру. Які з поверхневих явищ при цьому спостерігаються, що ви можете розповісти про них.

IV тур

(творчий)

Дітям дається завдання навести якомога більше прикладів застосування поверхневих явищ людиною.

За результатами III туру залишається дві команди в четвертому турі кожен учень працює самостійно. В результаті обирається 4 помічника вчителя.

Література

1. Балезин С. А. и др.. Основы физической и коллоидной химии – М.: Просвещение, 1975. – С. 231 – 250
2. Кушнірук С. Групова робота на семінарських заняттях з хімії // Біологія і хімія в школі – 1998 №1 С. 44 – 46
3. Смирнова Т. В. Общая методика обучения химии. М.: Просвещение 1982
4. Чернобыльская Г. М. Основы методики обучения химии. М.: Просвещение 1987

ПРОБЛЕМИ ІНТЕГРАЦІЇ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ ДО ЄВРОПЕЙСЬКОГО ПРОСТОРУ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Шаповалова Л.В. (Полтава)

Подальша модернізація системи вищої освіти, необхідна для входження України в Європейський простір вищої освіти, в аспекті змісту освіти передбачає впровадження:

- широкомасштабної, довгострокової стратегії;
- впровадження системи якості освіти, яка відповідатиме стандартам ЄС, потребам ринкової економіки;